

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 46/2019)

София, 20 ноември 2019 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 14.11.2019 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	6
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 14.11.2019 г.

1.1 Реколтата от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

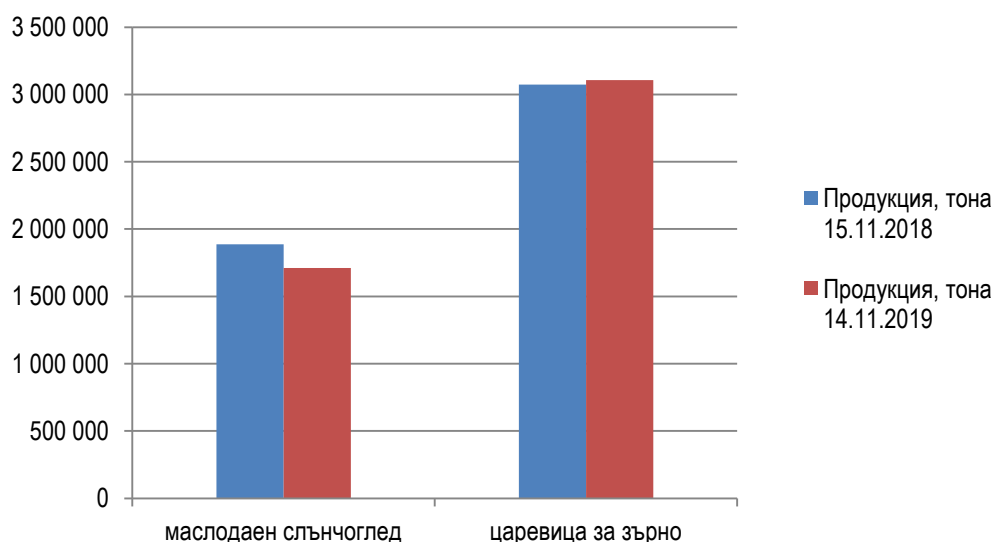
Според оперативните данни към 14 ноември 2019 г., при над 99,3% реколтирани площи, продукцията от царевицата за зърно надхвърля с 1,1% отчетената по същото време на 2018 г. Производството на слънчоглед засега се очертава като малко по-ниско на годишна база, вследствие на понижения добив от единица площ.

Реколтата от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 14.11.2019 г.

	14.11.2019					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 434 845	7 433 554	99,98%	1 710 221	230	1,2%	1,2%	-9,4%	-10,5%
царевица за зърно	4 556 457	4 526 496	99,34%	3 107 046	686	11,1%	11,2%	1,1%	-9,3%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 14.11.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

1.2 Реколтата от пролетници

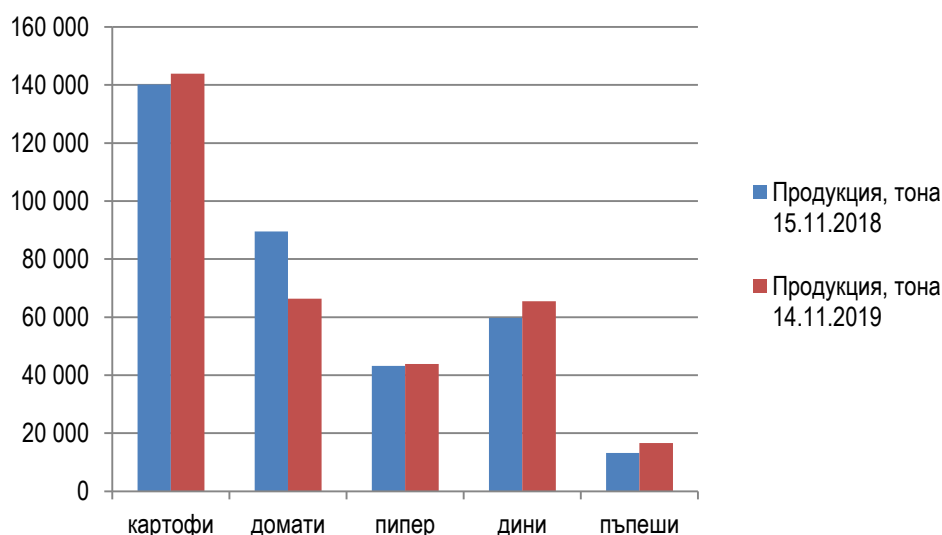
Прибирането на продукцията от пролетните култури е към своя край. Към 14 ноември 2019 г. производството на памук и сорго бележи ръст от съответно 79% и над два пъти на годишна база, основно в резултат от по-големия размер реколтирани площи. Макар и по-слабо изразено, увеличение се наблюдава и при продукцията от пипер, картофи и тютюн „Вирджиния“ (с между 1,4% и 22,5%), като намалението на реколтираните площи е компенсирано от повишение на средните добиви от декар. От друга страна, прибраното до момента количество ориз и домати е съответно с 4,3% и 25,9% по-малко спрямо година по-рано.

Реколта от пролетници към 14.11.2019 г.

	14.11.2019				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 786	100 534	143 882	1 431	-1,1%	-3,3%	2,7%	6,2%
домати	34 426	34 117	66 311	1 944	-11,3%	-12,1%	-25,9%	-15,8%
пипер	26 772	26 447	43 868	1 659	-4,0%	-3,3%	1,4%	4,9%
дини	37 021	36 962	65 518	1 773	5,6%	7,4%	9,6%	2,1%
пъпеши	17 967	17 929	16 665	930	11,9%	12,9%	26,4%	12,0%
фасул	17 656	17 412	2 086	120	-31,6%	-31,6%	-38,2%	-9,8%
градински грах	16 049	14 549	3 454	237	13,3%	26,0%	39,4%	10,2%
леща	11 480	11 408	1 267	111	-68,1%	-66,3%	-61,8%	13,3%
соя	28 732	26 712	5 056	189	15,6%	7,6%	-2,9%	-10,0%
ориз	103 873	95 600	59 024	617	2,1%	-5,1%	-4,3%	0,7%
овес	106 644	104 295	28 291	271	44,7%	51,7%	88,8%	24,3%
сорго	35 887	32 887	8 489	258	69,2%	126,6%	130,2%	1,6%
шарен слънчоглед	59 776	59 776	13 382	224	63,3%	63,3%	64,8%	0,9%
царевица силажна	179 469	170 469	449 117	2 635	0,2%	-3,7%	6,5%	10,6%
пролетен ечемик	29 273	29 253	9 832	336	2,8%	2,7%	16,2%	13,1%
фуражен грах	157 525	152 342	37 708	248	-49,0%	-43,1%	-11,1%	57,0%
памук	30 724	29 154	2 510	86	6,1%	62,1%	79,0%	10,3%
лен	685	300	42	140	128,3%	0,0%	40,0%	40,0%
тютюн Ориенталски	30 904	30 904	4 738	153	-7,1%	-7,1%	-15,1%	-8,9%
тютюн Бърлей	3 580	3 580	933	261	-7,9%	-7,9%	52,5%	66,2%
тютюн Вирджиния	18 359	16 307	2 599	159	-27,7%	-20,5%	22,5%	54,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 14.11.2019 г.,
сравнено със същия период на 2018 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

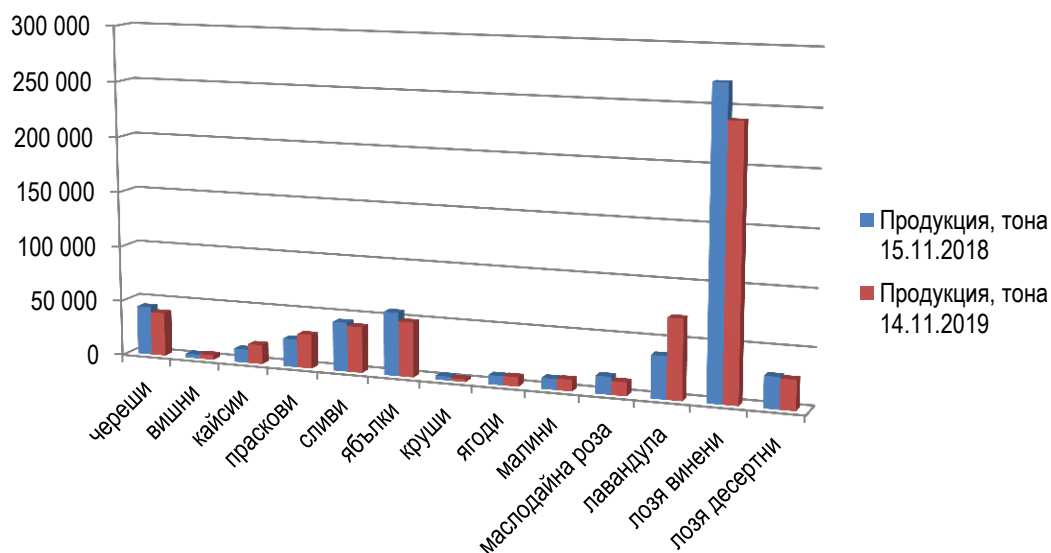
При трайните насаждения и етерично-маслените култури, обхванати от оперативното наблюдение, се отчитат разнопосочни тенденции спрямо година по-рано. Сред културите, чието прибиране все още не е приключило, по-високо производство на годишна база се наблюдава при малините – с 4,5%, в резултат на увеличения среден добив. На този етап производството на грозде (винено и десертно), сливи, ябълки и круши изостава с между 4,8% и 31,6% в сравнение със същия период на 2018 г.

Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 14.11.2019 г.

	14.11.2019				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	89 522	84 071	39 425	469	2,9%	5,1%	-10,3%	-14,6%
вишни	13 770	12 832	4 298	335	3,5%	8,0%	18,0%	9,5%
кайсии	27 832	27 653	17 425	630	1,8%	15,0%	42,9%	24,3%
праскови	41 705	40 923	30 507	745	-1,0%	6,2%	20,9%	13,7%
сливи	76 201	71 845	41 362	576	9,9%	11,5%	-6,4%	-16,0%
ябълки	49 134	46 632	49 193	1 055	-2,1%	-5,1%	-13,5%	-8,8%
круши	4 824	4 358	2 454	563	-12,1%	-18,1%	-31,6%	-16,5%
ягоди	10 691	9 919	8 372	844	3,1%	-0,4%	3,6%	4,1%
малини	23 569	22 086	10 222	463	-1,4%	-0,8%	4,5%	5,5%
маслодайна роза	37 516	37 488	12 230	326	5,1%	5,2%	-23,2%	-27,1%
лавандула	142 984	140 714	70 993	505	38,3%	36,7%	87,7%	37,2%
лозя винени	466 077	459 172	239 625	522	-0,6%	0,6%	-11,4%	-12,0%
лозя десертни	45 376	45 040	26 677	592	-4,1%	-1,9%	-4,8%	-3,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 14.11.2019 г.,
сравнено със същия период на 2018 г.**

2. Есенна кампания

Към 14.11.2019 г. е извършена предсеитбена подготовка на 13 415 786 дка и дълбока оран на 7 015 544 дка, при респективно 13 670 749 дка и 6 355 642 дка по същото време на 2018 г.

Засега засетите площи с пшеница, ръж и ечемик са с между 0,7% и 12,9% повече спрямо година по-рано, докато при сеитбата на маслодайна рапица и тритикале се наблюдава изоставане.

Засети площи с есенници към 14.11.2019 г., дка

Култура	15.11.2018	14.11.2019	Изменение
пшеница	10 519 405	10 592 739	0,7%
ечемик	1 000 647	1 130 048	12,9%
маслодайна рапица	1 601 876	1 161 788	-27,5%
ръж	45 562	50 831	11,6%
тритикале	100 857	100 017	-0,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица

През периода 11 – 17 ноември 2019 г. през Пристанище Варна¹ е реализиран износ на 5,5 хил. тона ечемик, а товари с пшеница и рапица не са преминавали. Общо за периода от началото на пазарната 2019/20 година до момента, износът на пшеница през порта се

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

свива с 11,2% на годишна база, докато при този на ечемик и рапица се отчита ръст от респективно 79,3% и 7,3%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 17.11.2018	01.07.2019 – 17.11.2019	Изменение
пшеница	1 085 324	963 924	-11,2%
ечемик	23 682	42 455	79,3%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед

През последната седмица през „Пристанище Варна“ ЕАД са изнесени 17,3 хил. тона царевица, вследствие на което общо преминалото количество със зърнената култура от началото на текущата пазарна година до момента на практика се изравнява с отчетеното по същото време на миналия сезон. При експорта на слънчоглед през порта се наблюдава леко изоставане на годишна база, с 5%.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.09.2018 – 17.11.2018	02.09.2019 – 17.11.2019	Изменение
царевица	240 042	239 919	-0,1%
слънчоглед	32 914	31 261	-5,0%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към 17 ноември 2019 г. не е осъществен износ на царевица и слънчоглед през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

От началото на м. юли 2019 г. до момента не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2019, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец септември 2019 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2019, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 13 ноември 2019 г. се отчита леко повишение на средните изкупни цени на царевичата, пшеницата (хлебна и фуражна), слънчогледа и ечемика, в рамките на 0,8% - 3,3% на седмична база. Рапицата продължава да се изкупува на същата цена като през предходната седмица.

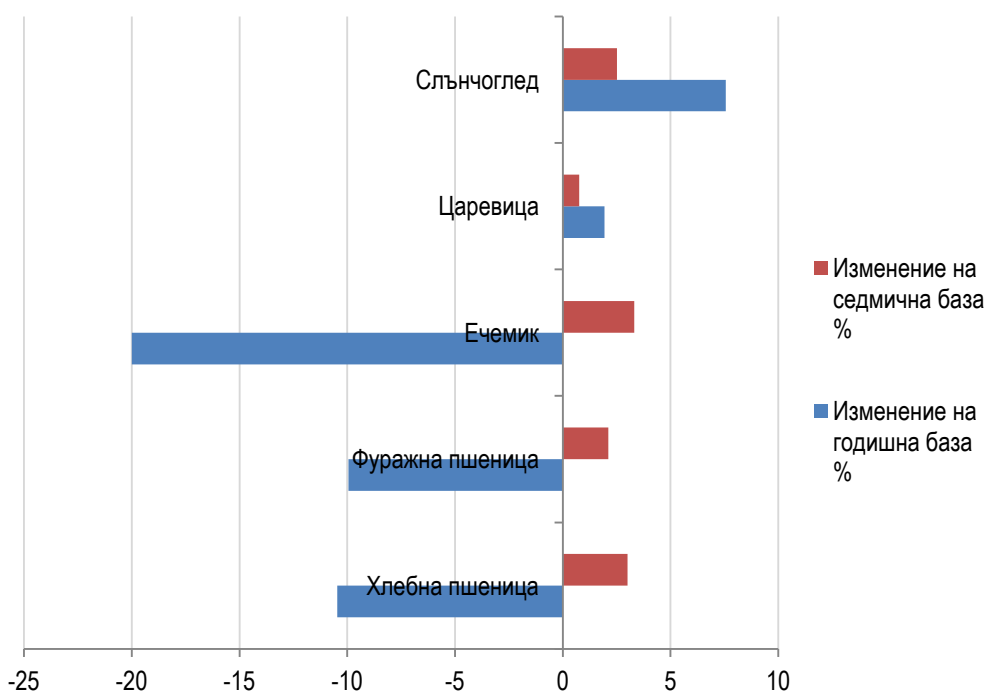
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 13.11.2019 г., лв./тон без ДДС

	14.11.2018	06.11.2019	13.11.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	344	299	308	-10,5	3,0
фуражна пшеница	322	284	290	-9,9	2,1
ечемик	350	271	280	-20,0	3,3
царевица	258	261	263	1,9	0,8
слънчоглед	529	555	569	7,6	2,5
рапица	*	680	680	-	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Сравнявайки с година по-рано, пшеницата и ечемикът са поевтинели с между 9,9% и 20%, докато царевичата и слънчогледът са поскъпнали, съответно с 1,9% и 7,6%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 13.11.2019 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица средните цени на едро на зеления пипер, картофите и ябълките на тържищата в страната отбелязват увеличение в границите от 0,8% до 19,6%, най-значително при ябълките. Цените на оранжерийните домати и червения пипер се задържат на нивата от предходната седмица, а единствено десертното грозде поскъпва - с 9,7%.

Към момента оранжерийните домати, пиперът (зелен и червен) и десертното грозде се търгуват на цени, с между 4% и 21,8% по-ниски от отчетените по същото време на миналата година. Поскъпване на годишна база се отчита само при картофите (с 4,4%) и ябълките (с 26,1%).

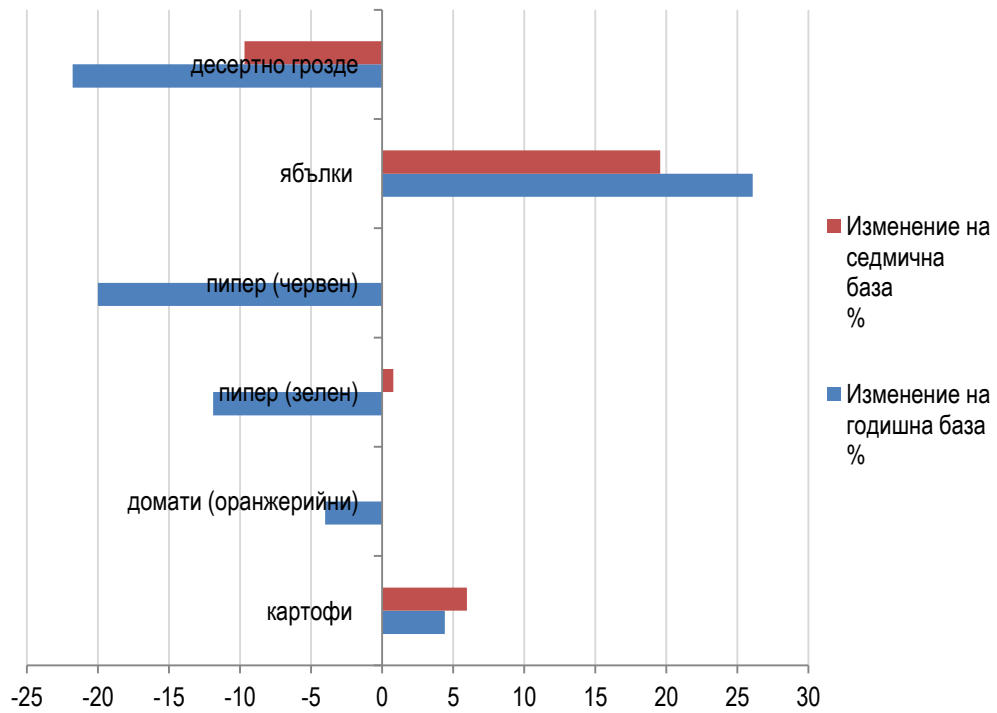
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 15.11.2019 г., лв./кг

	16.11.2018	08.11.2019	15.11.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,68	0,67	0,71	4,4	6,0
картофи пресни	*	*	*	-	-
домати (оранжерийни)	2,24	2,15	2,15	-4,0	0,0
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,53	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,43	1,25	1,26	-11,9	0,8
пипер (червен)	2,00	1,60	1,60	-20,0	0,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,92	0,97	1,16	26,1	19,6
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,79	1,55	1,40	-21,8	-9,7

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 15.11.2019 г.**

5. Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	2966	0	2966	100.00%	421.2	142
Бургас	314177	0	314177	100.00%	59663.66	190
Варна	424569	8769	415800	100.00%	94878	228
Велико Търново	371267	60.5	371206.5	100.00%	88568.9	239
Видин	322610	0	322610	100.00%	75978	236
Враца	448590.9	0	448590.9	100.00%	116312.38	259
Габрово	34600	0	34600	100.00%	6726.7	194
Добрич	717088	26	717062	100.00%	188811.3	263
Кърджали	3400	0	2400	70.59%	288	120
Кюстендил	24570	0	24570	100.00%	4287.2	174
Ловеч	111167	7612	103265	99.72%	20252	196
Монтана	387311	0	387311	100.00%	97477	252
Пазарджик	102500	0	102500	100.00%	22196	217
Перник	89330	0	89330	100.00%	14623.8	164
Плевен	679766	20755.5	659010.5	100.00%	148659	226
Пловдив	266830	0	266830	100.00%	53065.1	199
Разград	261200	37	261163	100.00%	66656	255
Русе	351089	668.3	350420.3	100.00%	90610.17	259
Силистра	377731	0	377731	100.00%	108814.21	288
Сливен	207400	71	207329	100.00%	39251	189
Смолян		0				
София-град	37223	0	37223	100.00%	8380	225
София	72000	0	72000	100.00%	15117.5	210
Стара Загора	462002	0	462002	100.00%	94380.96	204
Търговище	230050	0	230050	100.00%	50634	220
Хасково	429517	0	429517	100.00%	79536.7	185
Шумен	310559	0	310559	100.00%	68887	222
Ямбол	433486	155.1	433330.7	100.00%	95745	221
ОБЩО	7472999	38154	7433554	99.98%	1710220.8	230

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	5420	0	4240	78.23%	1782	420
Бургас	26433	0	26433	100.00%	11998	454
Варна	166056	2409	163647	100.00%	102995	629
Велико Търново	446147	0	446147	100.00%	360043.75	807
Видин	94770	315	91845	97.24%	55207.2	601
Враца	431897.7	0	419461.7	97.12%	308692	736
Габрово	20430	2300	18130	100.00%	11124	614
Добрич	917836	180	917656	100.00%	572222.1	624
Кърджали	780	0	300	38.46%	106	353
Кюстендил	5435	0	5435	100.00%	1828	336
Ловеч	122268	12830	109438	100.00%	54410	497
Монтана	230447	0	230447	100.00%	129654	563
Пазарджик	18600	0	9400	50.54%	7100	755
Перник	16480	0	16480	100.00%	6493	394
Плевен	708274	10580.8	697693.17	100.00%	513941	737
Пловдив	36870	0	36870	100.00%	28275	767
Разград	191860	15	191845	100.00%	140794	734
Русе	367359	0	367359	100.00%	301218.34	820
Силистра	309792	0	309792	100.00%	211586	683
Сливен	44400	0	44400	100.00%	27210	613
Смолян	520	0	520	100.00%	113.1	218
София-град	24675	0	21400	86.73%	14310	669
София	17160	0	17160	100.00%	6337.5	369
Стара Загора	44890	0	44890	100.00%	24069.42	536
Търговище	138780	0	138780	100.00%	78277	564
Хасково	17100	0	17100	100.00%	15994	935
Шумен	171133	0	171133	100.00%	117754	688
Ямбол	9274	0	8494	91.59%	3512	413
ОБЩО	4585087	28630	4526496	99.34%	3107046.4	686

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	26800				
Бургас	1125280	210220	421620	80220	382190
Варна	695914	574569	449925	95000	413550
Велико Търново	711309	273300	355000	119000	142702
Видин	384000	311300	314300	314300	113300
Враца	670167	494982	559982	403628	176427
Габрово	47500	0	0	0	0
Добрич	1307409				1345110
Кърджали	7850				7850
Кюстендил	64985	11680	11680	11680	34375
Ловеч	219300	132760	131134	54310	78000
Монтана	452404	24230	441430	730	14300
Пазарджик	165570	49400	108140	34110	1132230
Перник	155090	21460	21460	18500	90260
Плевен	955894	529024	529024	458427	340730
Пловдив	608698	158080	158080	158080	180950
Разград	608190	175300	468000	121000	238800
Русе	683613	552034	619185	358813	450462
Силистра	511610	511610	511610	511610	458000
Сливен	527700	207500	330000	140000	179100
Смолян					
София-град					
София	233386				124865
Стара Загора	828716	244260	215960	79080	304557
Търговище	365910	138125	344000	32730	32246
Хасково	590890	248700	365600	136800	184150
Шумен	559959	382079	420479	180500	224906
Ямбол	907642		422870		366484
ОБЩО	13 415 786	5 250 613	7 199 479	3 308 518	7 015 544

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	19760	1300	680	1700	3350
Бургас	687675	159470	1100	4900	242840
Варна	579157	68035		153	39388
Велико Търново	586715	72108	150	800	45236
Видин	320530	20450		300	22950
Враца	558896.47	20960	0	485	10685
Габрово	30680	8490	0	400	6000
Добрич	1245404	15140		1692	29220
Кърджали	4270	750			500
Кюстендил	40845	7370	2900	4170	6070
Ловеч	181200	22747		400	12140
Монтана	384507	18242		2570	27720
Пазарджик	109790	25390	6420	9830	8155
Перник	138080	9760	20	150	5000
Плевен	764551	112281	326	112	19520
Пловдив	449620	31476	12695	26100	53447
Разград	470900	47599		450	76925
Русе	569679	34285	300		65124
Силистра	441520	35890		200	32500
Сливен	417600	78400	500	6250	20700
Смолян					
София-град					
София	187711	12182	8120	6466	13157
Стара Загора	593610	83614	16090	11400	104262
Търговище	296039	36350	30	965	32377
Хасково	433390	47800	1300	11600	75670
Шумен	421909	72790	200	5978	54736
Ямбол	658701	87169		2946	154116
ОБЩО	10 592 739	1 130 048	50 831	100 017	1 161 788